

27. 10. 2005

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pomluva nebo ublížení na cti

Můžē vás někdo, nebo vy někoho zažalovat za pomluvu či ublížení na cti? Co lze žalovat? Co hrozí za postihy? Reálné příklady

Obecně platí, že každá fyzická osoba (za určitých podmínek i právnická) má právo na ochranu své osobnosti, svého jména a projevů osobní povahy. Toto upravuje § 11 a násl. občanského zákoníku

„§ 11

Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.

§ 12

(1) Písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy smějí být pořizeny nebo použity jen s jejím svolením.

(2) Svolení není třeba, použijí-li se písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy k účelům úředním na základě zákona.

(3) Podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy se mohou bez svolení fyzické osoby pořídít nebo použít přiměřeným způsobem též pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství. Ani takové použití však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby.

§ 13

(1) Fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

(2) Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

(3) Výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.“

Dojde-li tedy k porušení výše uvedených osobnostních práv fyzické osoby, tato má právo na příslušnou satisfakci, jak je uvedeno v § 13 občanského zákoníku. Praktické domáhání se svých práv lze realizovat tak, že dotčený žádá toho, kdo do jeho práv zasáhl o zjednání nápravy, případně o uhrazení náhrady škody, či o poskytnutí finančního zadostiučinění. V případě neúspěchu pak nezbyvá dotčené osobě nic jiného, než požadovat zadostiučinění soudní cestou.

Jak již bylo výše uvedeno, existuje i určitá možnost domáhat se zadostiučinění pro právnické osoby, zde však jde o případ, kdy je neoprávněně používán název právnické osoby, popřípadě pokud je neoprávněně zasahováno do dobré

pověsti právnické osoby (§ 19b občanského zákoníku).

Kromě ochrany osobnostních práv prostřednictvím civilního soudu je možná ještě ochrana prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení – stávající trestní zákon totiž obsahuje v § 206 skutkovou podstatu trestného činu pomluvy. Uvedené ustanovení říká, že

„(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem.“

Pro naplnění skutkové podstaty trestného činu je v daném případě nezbytné, aby se jednalo o „nepravdivý“ údaj. Oproti ochraně v rámci civilního řízení se tak jedná o zásadní odlišnost. V případě ochrany totiž nemusí jít pouze o nepravdivý údaj, ale i o údaj jinak pravdivý, který je ale schopen vyvolat v důsledku zásahu jiného účinky, které by jinak nevyvolal.

Nad rámec výše uvedeného je třeba ještě dodat, že je speciálně upravena možnost odpovědi v případě, dojde-li k zásahu prostřednictvím tisku, rozhlasu či televizního vysílání – v takovém případě má dotčená osoba právo požadovat zveřejnění své odpovědi, kdy ovšem v případě, že této žádosti není vyhověno nezbyvá opět nic jiného, než požadovat zveřejnění soudní cestou.

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)